

สทค. (ไปรษณีย์)

ส่ง : กอศ.

รับที่ : ๘6573/67

12 มี.ย. 2567 เวลา 15.30 น.

ที่ กต ๐๘๐๐.๑/๔๗๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

กอก. รับที่ 434
วันที่ 12 มิ.ย. 2567

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เวลา 16.00 น.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/๒๑๖๙๗ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประวัติย่อของศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์
๒. ร่างประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทย
ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำ
อนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวไม่เข้าข่ายมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องจากไม่ใช่การจัดทำหนังสือสัญญา ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่
การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นการรักษามลประโยชน์ของไทยในการเลือกใช้วิธี
ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ ประกอบกับเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและธรรมเนียม
ปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันในทางระหว่างประเทศ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ด้วยสมาชิกภาพของศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์ ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ
จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ดังนั้น จึงควรเร่งดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งศาสตราจารย์กิตติคุณ
วิฑิต มันทาภรณ์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ สืบต่อไปอีกวาระหนึ่งเพื่อให้
ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์ สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ
ตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ข้อ ๔๔ ของอนุสัญญาเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี พ.ศ. ๒๔๕๐
(Convention for the Pacific Settlement of International Disputes ๑๙๐๗) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี

/ตั้งแต่ปี...

ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๑๙๑๐) กำหนดว่า ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สามารถเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถ ในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีความรู้ขั้นสูงที่สุด และพร้อมที่จะรับปฏิบัติหน้าที่ อนุญาโตตุลาการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ไม่เกินประเทศละ ๔ คน โดยมีวาระ คราวละ ๖ ปี และสามารถต่ออายุได้ ทั้งนี้ สมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ อาจได้รับเลือกให้วินิจฉัย ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐภาคีอนุสัญญาฯ ด้วย นอกจากนี้ สมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ยังประกอบ เป็นหมู่ประจำชาติ (National Group) ของประเทศภาคีที่สามารถเสนอชื่อนักนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเข้ารับ การเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice: ICJ)

๓.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบและให้นำความ กราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์ เป็นสมาชิก ฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิตฯ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ โดยมีวาระ ๖ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง

๓.๓ โดยที่ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์ เป็นนักนิติศาสตร์ชาวไทยที่มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิตฯ เคยดำรงตำแหน่งสำคัญในระบบ สหประชาชาติมากมาย โดยมีตำแหน่งล่าสุด ได้แก่ ผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในกัมพูชา แห่งสหประชาชาติ (UN Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in Cambodia) ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิตฯ จึงเป็นผู้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะดำรงตำแหน่งอิกวาระหนึ่ง และสมควรได้รับ เสนอชื่อนามเพื่อการแต่งตั้งเป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าวสืบต่อไป ทั้งนี้ ได้แนบ ประวัติย่อของศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิตฯ เพื่อประกอบการพิจารณาตั้งปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๔ ขั้นตอนการแต่งตั้งเป็นสมาชิกฝ่ายไทยฯ กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เสนอชื่อ ผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกฝ่ายไทยฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งการแต่งตั้งสมาชิกดังกล่าวต่อศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ต่อไป

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การที่สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ อาจได้รับเลือกให้วินิจฉัยข้อพิพาท ที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐภาคีอนุสัญญาฯ รวมทั้งสามารถเสนอชื่อนักนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเข้ารับการเลือกตั้งเป็น ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice: ICJ) ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ ของไทยในการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธีและช่วยให้ไทยสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และการพัฒนาของกฎหมายระหว่างประเทศ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบและให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมีมติให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มันทาภรณ์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง นับตั้งแต่วันที่ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ทั้งนี้ ได้แนบร่างประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กลุ่มวิชาการและสารสนเทศกฎหมายระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๔๖ (ศิริวดี ๐๖๑ ๒๔๑ ๕๖๒๕)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๓๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sirawadee.n@mfa.go.th